

Basisles 3: Zoomen, foto's bewerken en opnamemodi

Onderwerp	Het hanteren van het digitaal fototoestel: werken met de zoomfunctie, foto's bewerken en experimenteren met de verschillende opnamemodi
Leeftijd/Doelgroep	Alle leerjaren
Leergebied	Mediaopvoeding

Organisatie	
Tijdsduur	50 minuten
Beschrijving	In deze derde (technische) basisles krijgen de kinderen nu wat meer oefenruimte om dingen uit te proberen. Ze experimenteren met de zoomfunctie en de verschillende opnamemodi tijdens het fotograferen. De kinderen leren ook genomen foto's bewerken met het digitaal fototoestel zelf. Er wordt tijdens het fotograferen ook verwezen naar de <i>'9 tips om een topfotograaf te worden'</i> . Zo zullen er op het einde van deze les heel wat mooie resultaten te bewonderen zijn.
Materiaal	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Digitale fototoestellen (1 toestel per 2 à 3 leerlingen) ❖ Bewerkte foto's (Bijlage 1) ❖ Digitaal bord/Beamer

Doelen	
Eindtermen (ET)	<p>ICT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. De leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken om hen te ondersteunen bij het leren. • 7. De leerlingen kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen. <p>Muzische Vorming – Media:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.3. De leerlingen kunnen de verschillende soorten eenvoudige hedendaagse audiovisuele opname- en weergavetoestellen (informatiedragers) aanwijzen, benoemen en creatief bedienen.
Leerplandoelen	<p>Mediaopvoeding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.11. Voor hen relevante basisbegrippen en gangbare termen die verbonden zijn aan media en de omgang ermee, kennen en kunnen gebruiken. • 1.14. Bereid zijn de eigen mediageletterdheid (eigen talent) te tonen. • 3.5. Voor hen bedoelde mediamiddelen en hun toepassingen kennen en benoemen. • 3.7. Bereid zijn technische en instrumentele vaardigheid met betrekking tot media te ontwikkelen door te oefenen (leren leren). <p>OVSG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV-MED-OOW-2.1. De kinderen kunnen audiovisuele media technisch bedienen. • MV-MED-OOW-2.4. De kinderen kunnen de audiovisuele media technisch hanteren om een product te realiseren
Lesdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De zoomfunctie op het digitaal fototoestel creatief uitproberen • Kennismaken met de verschillende opnamemodi op het digitaal fototoestel en fotograferen volgens de best passende opnamemodus • Foto's origineel bewerken volgens de geziene functies op het digitaal fototoestel • De meest kwaliteitsvolle foto's kiezen en de gebruikte functies uitleggen

Bronnen
<ul style="list-style-type: none"> • MEDION B.V.; <i>Handleiding bij de digitale 16.OMP-camera Medion Life E44050</i>, Medion, Panningen, 2013, p.350

Fases

Fase 1: Experimenteren met de zoomfunctie op het digitaal fototoestel

Organisatie

Net zoals in de vorige basislessen, worden ook hier de leerlingen opnieuw verdeeld in groepjes. Eenmaal de basislessen achter de rug zijn, is er ook meer ruimte voor participatie en betrokkenheid. De leerlingen beschikken per groepje, net zoals de leerkracht, over een digitaal fototoestel. De leerkracht laat de kinderen grondiger kennismaken met de zoomfunctie op het digitaal fototoestel. Daarna krijgen ze oefentijd om 'close-ups' en 'bredere' foto's te maken.

Instructie

Vandaag gaan wij écht beginnen fotograferen. We gaan eerst leren werken met de zoomfunctie op het digitaal fototoestel.

Richtvragen

- *Wat gebeurt er als we inzoomen?* (het beeld wordt kleiner en we richten ons op één voorwerp)
- *Wat gebeurt er als we uitzoomen?* (het beeld wordt groter en we richten ons op meerdere voorwerpen)

Inzoomen

- *Als we tijdens het fotograferen willen inzoomen, op welke knop moeten we dan drukken?*

- *Wat gebeurt er als we deze knop blijven indrukken?* (het beeld wordt onmiddellijk helemaal ingezoomd)
- Als we eenmaal drukken op de knop om in te zoomen, wordt het beeld een klein beetje kleiner, maar niet helemaal. Probeer dit maar eens uit.

Uitzoomen

- *Als we tijdens het fotograferen willen uitzoomen, op welke knop moeten we dan drukken?*

- *Wat gebeurt er als we deze knop blijven indrukken?* (het beeld wordt onmiddellijk helemaal uitgezoomd)
- Als we eenmaal drukken op de knop om uit te zoomen, wordt het beeld een klein beetje groter, maar niet helemaal. Probeer dit maar eens uit.

Opdracht

Jullie krijgen nu 5 minuten tijd om eens rond te lopen in de klas / in de gang / in het schoolgebouw / op de speelplaats om ingezoomde én uitgezoomde foto's te nemen met jullie groepje. Houd ook rekening met de '9 tips om een topfotograaf te worden', die aan het bord hangen (zie basisles 1).

Voorbeelden

- ❖ *Inzoomen op:* diertjes, planten, kleine voorwerpen, speciale stenen, 'scheuren' in een muur, papertjes op de grond,...
- ❖ *Uitzoomen op:* gebouwen in de verte, het schoolgebouw, attributen op de speelplaats, geschilderde muren, de refter, een boom,...

Fase 2: Kennismaken en experimenteren met de verschillende opnamemodi van het digitaal fototoestel

Organisatie

De kinderen blijven in groepjes aan hun bank zitten. De leerkracht overloopt de verschillende opnamemodi op het digitaal fototoestel. De kinderen volgen mee op hun digitaal fototoestel. Eenmaal alle scènemodi overlopen zijn, zullen de leerlingen tijd en ruimte krijgen om even te experimenteren met deze verschillende modi.

Instructie

Ons digitaal fototoestel kan veel meer dan jullie denken. We hebben nu al heel wat functies gezien, maar vandaag zien we er nog een paar.

Eén van de speciale functies van het toestel is de 'Opnamemodus'.

- ✓ Als we een landschap willen fotograferen, kunnen we kiezen voor de opnamemodus 'Landschap'.
- ✓ Als we een zonsondergang willen fotograferen, kiezen we voor de opnamemodus 'Zonsondergang'.
- ✓ Als we 's nachts fotograferen, kiezen we 'Nachtscène'.

En zo hebben we nog veel meer keuzes. We gaan ze eens overlopen.

Om naar het menu met de verschillende opnamemodi te gaan, moeten we op verschillende knopjes drukken:

- ON/OFF-knop:
- Menu-knop:
- Pijltje naar beneden:
- OK-knop:
- Om nu doorheen de verschillende opnamemodi te gaan, maken we gebruik van de pijltjes naar links en naar rechts.

PICTOGRAM	MODUS	UITLEG
	Automatisch	Deze modus is handig om snel en eenvoudig foto's te maken. De instellingen die wij de vorige les hebben gekozen, worden hier gebruikt.
	Programma	Als we deze modus gebruiken, worden de instellingen automatisch aangepast aan de opname. De belichting en de kleur worden bijvoorbeeld automatisch goed gesteld.
	Intelligente scène	Deze modus kijkt naar de opname welk soort modus het meest geschikt is en selecteert deze modus. Heel handig dus als we niet zo goed weten welke modus de beste is.
	Portret	Deze modus maakt de achtergrond minder scherp, en stelt zich scherp op het midden van de foto. Ideaal voor als je een persoon fotografeert.
	Landschap	Als we deze modus kiezen, wordt het landschap heel mooi in beeld gebracht en gefotografeerd.
	Zonsondergang	Deze modus zorgt er voor dat de kleuren van de zon bij het ondergaan sterker naar voor komen. Dit zorgt voor hele mooie foto's.
	Tegenlicht	Als we deze modus selecteren, zorgt het digitaal fototoestel er voor dat de persoon die voor het licht staat, niet te donker op de foto staat.

	Kinderen	Deze modus is geschikt als we kinderen of mensen die in beweging zijn, willen fotograferen. Zo wordt de foto scherper, en niet wazig.
	Nachtscène	Als we donkere ruimtes of 's nachts mooie foto's willen maken, kiezen we deze modus. Ook hier zal je betere foto's dan gewoonlijk krijgen.
	Artistiek	Deze modus zorgt er voor dat foto's een kunstige 'gloed' over zich heen lijken. Het lijkt een beetje alsof dat de foto's door een kunstenaar gemaakt zijn.
	Vuurwerk	Vuurwerk is heel mooi. Als we dit mooie beeld willen fotograferen, is deze modus geschikt.
	Sneeuw	Deze modus is interessant als we willen fotograferen op het strand of in de sneeuw.
	Sport	Als we deze modus kiezen, kunnen we mooie foto's maken bij snelle bewegingen van personen die bijvoorbeeld aan het sporten zijn.
	Feestje	Als we op een feestje foto's willen nemen, is deze modus het meest geschikt. Ook voor opnames binnenshuis kiezen we deze modus.
	Kaars	Om foto's te maken met een 'warm' licht, selecteren we deze modus. Het digitaal foto toestel versterkt dan het licht en zorgt voor een 'gezellige' foto.
	Nachtportret	Deze modus is ongeveer hetzelfde als de modus 'Nachtscène'. Alleen als we personen willen fotograferen in een donkere ruimte, is deze modus beter.
	Zachte huid	Als we deze modus kiezen, zorgt het digitaal foto toestel voor foto's met zachte kleuren. Bij het fotograferen van personen, kan je kiezen tussen deze modus ofwel de modus 'Portret'.
	Stromend water	Deze modus is geschikt als we stromend water (bijvoorbeeld een rivier) willen fotograferen. Het water wordt dan heel mooi in beeld gebracht.
	Voedsel	Als we een maaltijd of voedsel willen fotograferen, is dit de geschikte modus. De kleuren van het voedsel komen dan heel sterk naar voor.
	Gebouw	Deze modus is ideaal bij het fotograferen van gebouwen. De rand van de gebouwen wordt dan extra 'in de verf' gezet.
	Tekst	Als we deze modus selecteren, kunnen we teksten, boeken of verhalen heel mooi fotograferen. Het verschil tussen de zwarte en de witte kleuren wordt goed in beeld gebracht.
	Gebladerte	Als we in het bos foto's nemen, is deze modus heel interessant. Deze modus versterkt de groene kleuren, en zo krijgen we mooie natuurfoto's.
	Veiling	Met deze modus kunnen we meerdere foto's in één foto steken. We kunnen deze modus vooral gebruiken bij het fotograferen van voorwerpen.
	Lach opnemen	Deze modus herkent gezichten, waardoor bijvoorbeeld een lach heel mooi in beeld wordt gebracht.

	Knipperdetectie	Als we een foto nemen van een persoon waarvan de ogen gesloten zijn, vraagt het digitaal fototoestel bij deze modus of de foto opgeslagen moet worden.
	Pre-compositie	Als we deze modus kiezen, kunnen we op voorhand een foto maken van de achtergrond, zodat we kunnen kijken waar de persoon het beste moet staan in die achtergrond. Opgelet: deze modus maakt slechts één foto.
	Liefdesportret	Als we deze modus inschakelen, wordt er automatisch een foto gemaakt als het digitaal fototoestel 2 gezichten herkent. Na 2 seconden wordt er dan gefotografeerd.
	Zelfportret	Als we voor deze modus kiezen, wordt er automatisch een foto gemaakt als het digitaal fototoestel een gezicht herkent. Na 2 seconden wordt er dan gefotografeerd.
	D-Lighting	Deze modus zorgt er voor dat foto's veel helderder worden genomen. Hierdoor krijgen we dus foto's met meer licht.
	Tijdvertraging	Als we deze modus kiezen, neemt het digitaal fototoestel om de 30 seconden een foto. We kunnen ook kiezen tussen 1 minuut, 5 minuten, 10 minuten, 30 minuten en 1 uur. Deze modus kan interessant zijn als we bijvoorbeeld de beweging van een slak willen volgen. Om te kiezen om de hoeveel tijd een foto wordt genomen, drukken we op het pijltje naar rechts op het cirkeltje. Om te starten en te stoppen drukken we op de sluitersknop.
	Stem opnemen	Als we geluiden willen opnemen, kiezen we voor deze modus. Net zoals bij het maken van foto's, drukken we op de sluitersknop om de opname te starten en te stoppen.

Opdracht

Samen met je groepje krijg je nu 15 minuten tijd om de verschillende opnamemodi uit te proberen. Probeer ook hier rekening te houden met de *'9 tips om een topfotograaf te worden'* (zie basisles 1). Probeer ook je camera in een goed standpunt te houden. Je mag in de klas, in de gang, in het schoolgebouw en op de speelplaats fotograferen.

Best geschikte opnamemodi

- ❖ Portret
- ❖ Landschap (bv. speelplaats)
- ❖ Tegenlicht (als de zon schijnt)
- ❖ Kinderen (bv. bewegende kinderen)
- ❖ Artistiek (bv. creatieve foto)
- ❖ Sport (bv. lopende kinderen)
- ❖ Feestje (bv. in de klas)
- ❖ Zachte huid
- ❖ Stromend water (bv. van een kraan)
- ❖ Voedsel (bv. in de refter)
- ❖ Gebouw (bv. het schoolgebouw)
- ❖ Tekst
- ❖ Gebladerte (bv. in de schooltuin)
- ❖ Veiling (bv. creatieve foto's)
- ❖ Lach opnemen
- ❖ Liefdesportret
- ❖ Zelfportret

Fase 3: Genomen foto's bewerken in de weergavemodus

Organisatie

De kinderen blijven gegroepeerd in de groepjes zoals in de vorige twee lesfasen. Ook in deze fase instrueert de leerkracht opnieuw hoe de leerlingen genomen foto's kunnen bewerken. De leerkracht bespreekt 3 bewerkingen met de kinderen: kleurstand, kunsteffect en het bijsnijden van een foto. Na de instructie, waarbij de leerlingen meevolgen op hun digitaal fototoestel, mogen ze opnieuw fotograferen en experimenteren met het bewerken van foto's.

Instructie

We hebben nu al gezien hoe we ons digitaal fototoestel kunnen instellen voordat we fotograferen. Maar we kunnen ook na het fotograferen foto's aanpassen en bewerken. Dit zal ik jullie nu even uitleggen.

Richtvraag

- Voor we een foto kunnen bewerken, moeten we eerst een foto selecteren. We moeten daarvoor eerst op een paar knopjes drukken. Dewelke?

- I. : digitaal fototoestel aanleggen
- II. : foto's weergeven
- III. Met de pijltjes links () en rechts () een geschikte foto kiezen

Instructie

Om deze foto te bewerken, drukken we op de menu-knop (). Wij gaan slechts drie van de functies die we nu op het scherm zien, gebruiken.

1. Kleurstand

Ga met de pijltjes naar beneden tot je 'Kleurstand' tegenkomt. Nu drukken we op . We hebben nu de keuze uit 6 verschillende kleurstanden. Druk maar mee op het pijltje naar rechts: *Sepia, Zwart-wit, Rood, Groen, Blauw en 'Uit'*. Met deze functie kunnen we dus de kleuren van een foto bewerken. Ik toon jullie een aantal voorbeelden (zie bijlage 1).

2. Kunsteffect

Nadat we de foto bewerkt hebben volgens de 'kleurstand', wordt hij automatisch opgeslagen als een nieuwe foto. Nu komen we weer terecht in het menu waar we foto's kunnen kiezen. We kiezen opnieuw een foto, drukken op de menu-knop () en gaan met de pijltjes naar beneden tot we 'Kunsteffect' tegenkomen. We drukken op . Hier hebben we de keuze uit 7 verschillende kunsteffecten. Druk maar mee op het pijltje naar rechts: *Negatief, Mozaïek, Astraal, Miniatureffect, Schilderij, Schets en 'Uit'*. Met deze functie kunnen we dus een bepaald effect aan de foto toevoegen. Ik toon jullie een aantal voorbeelden (zie bijlage 1).

<i>Negatief</i>	Als we dit effect kiezen, worden de kleuren van de foto omgekeerd.
<i>Mozaïek</i>	Als we dit effect kiezen, wordt de foto weergegeven in grote pixels.
<i>Astraal</i>	Als we dit effect kiezen, krijgen de lichte stukken van de foto kleine sterren.
<i>Miniatureffect</i>	Als we dit effect kiezen, worden bepaalde delen van de foto vaag, onscherp.
<i>Schilderij</i>	Als we dit effect kiezen, lijkt de foto op een 'geschilderde' foto.
<i>Schets</i>	Als we dit effect kiezen, lijkt het alsof de foto met potlood 'getekend' is.

Als we vinden dat de foto beter is zonder effecten, kunnen we teruggaan door op de menu-knop te drukken (.

3. Bijsnijden

Als we een 'kunsteffect' hebben toegevoegd aan de foto, wordt deze bewerkte foto automatisch opgeslagen, en blijft de originele foto ook bewaard. Om terug te keren naar de soorten bewerkingen, drukken we op de menu-knop (). We gaan terug met de pijltjes naar beneden en drukken als we 'Bijsnijden' tegenkomen. Nu kunnen we stukjes van de foto weglaten. We kunnen hier met de *pijltjes* de foto verplaatsen om hem als het ware met een schaar 'bij te snijden'. Maar we kunnen ook gebruik maken van de *zoomknoppen* om de foto kleiner te maken. Als we tevreden zijn met het resultaat, drukken we op .

Nu hebben we drie keuzes:

- *Overschrijven*: de originele foto wordt niet meer bewaard. De foto die we juist hebben bijgesneden, wordt wel opgeslagen.
- *Opslaan als*: de originele foto én de bijgesneden foto worden beiden bewaard op het digitaal fototoestel.
- *Annuleren*: als we drukken op 'Annuleren' komen we terug terecht in het menu om de foto te bewerken.

Ik toon jullie een aantal voorbeelden (zie bijlage 1).

Fase 4: Klassikaal toonmoment van de mooiste foto's

Opdracht

De kinderen krijgen even de tijd om hun drie 'beste' foto's te selecteren: hun creatiefste, meest kwaliteitsvolle foto's.

- ❖ 1 foto waarbij gewerkt werd met de zoomfunctie (zie lesfase 1)
- ❖ 1 foto waarbij gewerkt werd met een opnamemodus (zie lesfase 2)
- ❖ 1 bewerkte foto (zie lesfase 3)

Tip

- Na het selecteren van hun drie foto's, kunnen de kinderen hun kennis over de koppeling van het digitaal fototoestel aan een PC toepassen op de klascomputer (zie basisles 2). Daarna volgt het toonmoment per groepje, aan het digitaal bord of via een beamer.
- De leerkracht kan aanraden om foto's die niet behoren tot hun 'top drie' te verwijderen. Zo kan een hele 'zoektocht' bij het toonmoment van de foto's vermeden worden.

Bijlage 1

Bewerkte foto's: KLEURSTAND

Bewerkte foto's: KUNSTEFFECT

Bewerkte foto's: BIJSNIJDEN

